

23 Mart 2023/ 44

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Matrah Artırımına İlişkin Hükümleri

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 12.03.2023 tarih ve 32130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Mezkur Kanuna göre 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin gelir ve kurumlar vergisi ile katma değer vergisi ve bazı gelir ve kurumlar vergisi stopajları için matrah artırımında bulunulabilecektir. Matrah artırımına ilişkin hükümler Kanunun 5'inci maddesinde ve geçici madde 1'de yer almaktadır.

Mükelleflerin matrah artırımında buldukları yıllar için vergi incelemesi ve başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

1. Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı

Gelir ve kurumlar vergisi matrah artırım, belirlenen tüm yıllar (2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022) için yapılmak zorunda değildir. İstenilen yıl veya yıllar için yapılabilir.

Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilecektir. Artırımda bulunmak istenilen yıla ait yıllık beyannamelerin kanuni süresinde verilmiş olması, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannamelerin damga vergilerinin süresinde ödenmiş olması ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2'nci ve 3'üncü maddesi hükümlerinden yararlanılmamış olması halinde vergilendirme artırılan matrah üzerinden %15 olarak gerçekleşecektir.

Kurumlar Vergisi Mükellefleri Matrah Artırımı Oranları ile Asgari Artırım Tutarı

Beyannameye İlişkin Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Tutarı
2018	%35	200.000
2019	%30	215.000
2020	%25	230.000
2021	%20	260.000
2022	%25	500.000

Bilgener Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Buyaka İş Merkezi
Kule: 2 No: 22
34771 Ümraniye/ İstanbul

+90 216 651 4 651
info@bilgener.com
bilgener.com

Bilgener sahip olduğu yerel uzmanlığı, faaliyete başladığı 1995 yılından beri kazandığı tecrübe ile ahenkli bir şekilde birleştiren Türkiye'nin öncü profesyonel hizmetler sağlayıcı grubudur.

Bilgener'in temel hedefi; Türkiye'de faaliyette bulunan yerel ve global girişimcilerin operasyonel olarak ihtiyaç duydukları üst düzey vergi, denetim ve danışmanlık hizmetlerini tek bir noktadan sunmak suretiyle işlerini daha verimli ve sağlıklı bir şekilde yürütmelerine yardımcı olmaktır.

Bilgener, müşterilerinin sınır ötesi muhasebe, denetim, vergi ve danışmanlık ihtiyaçlarına hizmet eden lider profesyonel hizmet firmalarının oluşturduğu Londra merkezli uluslararası bir birlik olan Morison Global'in 2002 yılından beri Türkiye bağımsız üyesidir.

Gelir Vergisi Mükellefleri Matrah Artırımı Oranları ile Asgari Artırım Tutarı

Beyannameye İlişkin Yıl	Matrah Artırım Oranı	İşletme Hesabı Esası Asgari Tutar	Bilanço Esası Asgari Tutar
2018	%35	63.800	94.000
2019	%30	66.400	99.600
2020	%25	70.500	105.800
2021	%20	75.000	112.400
2022	%25	105.000	200.000

Matrah artırımından yararlanmak istenilen yıllara ilişkin verilmiş olan beyannamelerde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmamış olması ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde yukarıdaki tabloda belirtilen asgari tutarlar dikkate alınacaktır.

İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

Artırılan matrahlar üzerinden ödenen vergiler maliyet ya da gider olarak dikkate alınamaz. Matrah artırımından ödenecek olan vergilerin tamamı Kanunen Kabul Edilmeyen Gider kapsamındadır.

2022 Yılına İlişkin Matrah Artırımı

2022 yılına ilişkin matrah artırımının şekil ve şartları mezkûr kanunun geçici 1'inci maddesinde hüküm altına alınmıştır. Söz konusu şekil ve şartlar aşağıdaki gibidir:

- 2022 yılına ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi verilmiş olmalıdır.

- Bu beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahlar, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması ile bulunan tutar ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması sonucunda bulunan tutarın yüksek olanından az olmamalıdır.

- 2022 yılına ilişkin matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler 01.01.2023 tarihinden itibaren matrah azaltıcı nitelikte bir düzeltme beyanında bulunmuş olmaları halinde yukarıdaki kıyaslamada düzeltme öncesi matrah dikkate alınacaktır.

- Üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyanda bulunulmamış olması halinde, ikinci geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması sonucunda bulunan tutar, sadece birinci geçici vergilendirme döneminde beyanda bulunulması halinde ise bu dönemde beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması sonucu bulunan tutar kıyaslamada dikkate alınacaktır.

- 2021 takvim yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme döneminde gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmamış olması ya da hiç beyanname verilmemiş olması durumunda yukarıdaki tabloda belirtilen asgari tutarlar üzerinden hesaplama yapılacaktır.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve takip eden yılların karlarından mahsup edilemeyecektir. Ayrıca 2022 yılına ilişkin matrah artırımında bulunulması halinde bu yıla ait zararların tamamı 2023 ve takip eden yıllarda mahsuba konu edilemeyecektir.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61'inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş kazanç ve iratları varsa ve ait olduğu yıla ilişkin olarak matrah artırımında bulunmak isterlerse yukarıdaki tabloda bulunan matrah artırım oranlarını dikkate alacaklardır.

Ayrıca bu kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, bu kazanç ve iratların tevkifat matrahlarını 31.05.2023 tarihine kadar yukarıdaki Kurumlar Vergisi Mükellefleri tablosundaki asgari tutarların %50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Artırılan matrah üzerinden %15 oranında vergi hesaplanacaktır.

2. Katma Değer Vergisi Matrah Artırımı

Katma değer vergisi mükelleflerinin her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda katma değer vergisini artırmaları halinde ilgili dönemlere ilişkin katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır:

Katma Değer Vergisi Matrah Artırımı	
Yıl	Oran
2018	%3
2019	%3
2020	%2,5
2021	%2
2022	%2

Katma Değer Vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Mükellefler artırımda buldukları yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun birinci fıkrasının c bendinde ve geçici 17'nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

En Az 3 Dönem Beyanname Verilmiş Olması Halinde:

İlgili dönem içerisindeki verilmiş KDV beyannamelerinin tamamının toplam hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yılın bütün ayları için hesaplamaya dahil edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunacak ve bu tutar üzerinden yukarıdaki tabloda belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanacaktır.

Hiç Beyanname Verilmemiş veya En Fazla İki Döneme İlişkin Beyanname Verilmiş Olması Halinde:

İlgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden yararlanabilecektir.

İlgili Yılın Bütün Beyannamelerin Hesaplanan KDV Bulunmaması ya da Bazı Beyannamelerde Bulunmaması Halinde:

Çeşitli nedenlerle (istisnalar, tecil-terkin vb.) ilgili takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması halinde, gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden

%18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden yararlanılabilecektir. Ayrıca ilgili takvim yılında yukarıda belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte bazı beyannamelerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan mükelleflerin ödemeleri gereken tutar, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki KDV tutarının altında olmamak kaydıyla, hesaplanan katma değer vergisi bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına yukarıdaki tabloda belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır.

Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları durumunda kanun hükmünden yararlanamazlar.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemesine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile KDV Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır.

Yukarıda belirtilen hükümler kapsamında ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kullanılamaz ve ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilemez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılamaz.

3. Stopaj Matrah Artırımı

Mükellefler aşağıda belirtilen şartlar dahilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırarak belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, söz konusu ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Ücret Stopajında Vergi Artırımı

Artırım belli bir muhtasar dönemi için değil bir tam yıl olacak şekilde istenilen yıl ve yıllar için yapılabilir.

Artırıma esas alınacak yıllar için uygulanacak vergi artırım oranları aşağıdaki gibidir:

Yıl	2018	2019	2020	2021	2022
Oran	%6	%5	%4	%3	%2

Muhtasar Beyanname Verilmiş		Hiçbir Ayda Muhtasar Beyanname Verilmemişse
Tüm Aylarda Muhtasar Beyanname Verilmiş	En Az 1 Ayda Muhtasar Beyanname Verilmişse	
Ücret ödemelerine ilişkin gayri safi tutarın yıllık toplamı artırıma esas alınacak matrahtır.	Beyanname verilmiş olan ayların ücret ödemelerine ilişkin gayri safi tutar ortalaması alınır ve bu tutar 12 ay için aynı kabul edilerek artırıma esas matrah tespit edilir.	<p>Artırımda bulunulan yıla ilişkin her bir muhtasar dönemde:</p> <ul style="list-style-type: none">- Artırım yapılacak yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,- Artırım yapılacak yılda hiç prim ve hizmet belgesi verilmemişse, artırım yapılacak yılı izleyen dönemlerde (bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar) verilmiş olan ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,- Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar hiç aylık prim ve hizmet belgesi verilmemişse en az iki işçi, <p>çalıştırıldığı kabul edilir. Bu şekilde belirlenen işçi sayısına artırımın yapıldığı yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas yıllık artırım matrahı tespit edilir.</p>

Bazı Ödemelerde Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopajı Artırımı

Yıllara sâri inşaat onarım işlerinde yapılan stopajda (GVK 94/3; KVK 15/1-a ve 30/1-a) bütün yıllar için %1,
Serbest meslek, kira ve kar dağıtım stopajında (GVK 94/2, 94/5 ve 94/6; KVK 15/1-b, 15/2 ve 30/3),

Yıl	2018	2019	2020	2021	2022
Oran	%6	%5	%4	%3	%2

Diğer ödemelere (GVK 94/11 ve 94/13) ilişkin stopaj açısından oran ilgili yılda geçerli stopaj oranının %25'i

Muhtasar beyannamelerde bu ödemelere ilişkin yer alan gayrisafi tutarların yıllık toplamı artırıma esas matrahın tespitinde kullanılacaktır.

Sadece dönem içerisinde verilen beyannamelerdeki tutarlar dikkate alınır. Dönemin tamamına iblağ edilmez.

Artırımında bulunmak istenilen yıl içerisinde hiç beyanname verilmemişse ya da istenilen ödeme türünün beyannamede bulunmaması durumunda mezkûr kanunun 5'inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen asgari tutar ve oranlar dikkate alınır.

Kar dağıtımı açısından matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde muhtasar beyanname verilip verilmemesi veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte beyannamelerde kar dağıtım stopajı bulunup bulunmamasından bağımsız olarak kar dağıtım stopajı açısından matrah artırımında bulunmak için kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması şarttır.

Öte yandan kar dağıtımını açısından matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte beyannamelerde kar dağıtım stopajı bulunmaması halinde; kar dağıtımına ilişkin stopaj açısından (193 sayılı Kanunun 94/1-6, 5520 sayılı Kanunun 15/2 ile 30/3 maddelerinde yer alan ödemeler nedeniyle) kurumlar vergisi kapsamında ilgili yıllar için artırılan matrahların %80'inden az olmamak üzere belirlenen tutarlar üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanır.

Ortak Hükümler

- 31.05.2023 (bu tarih dahil) tarihine kadar matrah artırımını yapılabilir.
- Ödemelerin ilk taksiti ve beyannamelerin damga vergileri 30.06.2023 (bu tarih dahil) tarihine kadar ödenecektir.
- En fazla on iki taksitte ödeme yapılabilecektir.
- Tahakkuk eden verilerin tamamı ilk taksit süresi içerisinde peşin olarak ödenirse damga vergi hariç %10 indirim yapılır.
- Bu vergiler kanundaki şekilde ve şartlarda ödenmemesi halinde ilk taksit süresinin son günü vade kabul edilerek gecikme zammıyla birlikte tahsil ve takip edilir. Ancak matrah artırımını hükümlerinden yararlanılamaz.
- Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez. İndirim, mahsup ve iade konusu yapılamaz.

İlgili Kanuna **buradan** ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

BİLGİLER